

NIECH ZYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy

Kasa czynna od 12 do 2-iej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ZYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70.

DYREKCJA — tel. 720-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

Ofensywa kapitału na Górnym Śląsku DALSZĄ OBNIŻKĄ PŁAC, OBŁĘDNA ROLA NIEKLA- SOWYCH ZWIĄZKÓW. KONCEN- TRACJA PRZEMYSŁU

Po przeprowadzeniu obniżki taryfy akordowej w hutach żelaza, przemysłowcy wystąpili do Kom. Pojednawczo - Arbitrażowej o obniżenie płac w przemyśle przetwórczym. Komisja Arbitrażowa, jak to zresztą było do przewidzenia, wydała orzeczenie, przynoszące 4% obniżkę.

Komisje arbitrażowe swoje orzeczenia powinny wydawać dopiero po gruntownym zbadaniu warunków w danej gałęzi przemysłu, czy faktycznie zaistniała rzeczowa podstawa do wydania takiego, czy innego orzeczenia? Niestety, tak nie jest, i prawie wszystkie orzeczenia w wysokiej mierze krzywdzą robotników, czyli że są stronnice. Weźmy choćby pod uwagę 4% obniżkę w przemyśle metalowo - przetwórczym, w którym robotnicy od kilku miesięcy pracują zaledwie od 2 do 3 dni w tygodniu i to tylko znikoma ilość, gdyż reszta robotników — przeważnie większość — jest na przymusowych i niepłatnych urlopach. Czyż w takich warunkach, kiedy robotnicy od kilku miesięcy żyją w najskrajniejszej nędzy, jest podstawa do obniżenia płac? Ale trudno — tak ułożyły się stosunki, że wszelkie ciężary zwała się na robotników, i w ten sposób bywa spłacany przemysłowcom dług wdzięczności. Przecież ci przemysłowcy, którzy dziś zajmują się tylko obniżaniem płac — w roku ubiegłym na wybory do Sejmu i Senatu złożyli w „ofierze” 6 milionów złotych, a więc trzeba im dać możliwość zwrotu wyłożonych pieniędzy z lichwiarskimi procentami.

Dotąd przeprowadzono obniżki, i to wszystkie na podstawie orzeczenia Kom. Arbitrażowej w hutach cynkowych, żelaza i przemyśle metalowo - przetwórczym.

Przeprowadzone obniżki boleśnie bardzo dotknęły robotników, a jednak nie zadowolili przemysłowców, którzy znowu wypowiedzieli umowę zbiorową, obowiązującą w hutach żelaza i żądają nowej i to wysokiej obniżki płac zasadniczych.

Polityka przemysłowców idzie w tym kierunku by niszczyć egzystencje robotnicze. Podobno istnieje tajny układ u przemysłowców, że w okresie szalejącego kryzysu i bezrobocia należy przeprowadzić wysokie obniżki płac i w ten sposób — według rozumowania przemysłowców — oszczędzone pieniądze na robociznie użyć na przeprowadzenie koniecznych inwestycji w przedsiębiorstwach źle technicznie urządzonych.

Na terenie G. Śląska działają organizacje nieklasowe, które okłamują robotników i poniekąd upraszczają przemysłowcom obniżanie zarobków. Żeby nie wiedzieć, w jaki sposób tłomaczyli się oni, że tak nie jest, to przecież fakty dowodzą, że tym czynnikiem, akceptującym każdą obniżkę, nie jest kto inny, jak tylko nieklasowe związki.

Na ostatnim posiedzeniu Kom. Pojednawczo i Arbitrażowej, która rozpatrywała sprawę sporną o obniżkę zarobków w przemyśle przetwórczym, zasiadali, jako ławnicy, przedstawiciele nieklasowych związków, i oni właśnie tę obniżkę akceptowali. Chociaż nieklasowcy wypierają się tych swoich czynów, to jednak należy stwierdzić, że i stnieje jakaś łączność między nimi i przemysłowcami, która nakazuje im godzić się na obniżki zarobków. No, na jednej z konferencji w Min. Pracy p. poseł Kozubski, sekretarz ZPP, zalił się, że nie tylko klasowcy, ale także niektóre organizacje prorządowe, wymyślają na Zespół pracy za to, że ławnicy związków, zasiadających w Zes-

Święto Młodzieży Robotniczej w Warszawie

Awangarda świata pracy, młodzież robotnicza, święciła wczoraj swój dzień. Wraz z klasą robotniczą innych krajów obchodziliśmy w dniu wyznaczonym przez Międzynarodówkę Młodzieży uroczystość tych naszych towarzyszy, którzy idą ciągle naprzód, by „nowy zaprowadzić ład”.

Młodzi idą!
Słusznie powiedział na wczorajszej Akademii tow. pos. T. Arciszewski, że zdawałoby się, iż w niepodległej Polsce młodzież robotnicza będzie mogła spokojnie uczyć się pracować, spoglądając w jasną przyszłość, nie myśląc o tem, że brak jest pracy, chleba, dachu nad głową.

Nasza młodzież nie tylko musi o tem wszystkim myśleć, ale jeszcze musi walczyć o utrzymanie zdobytych już praw, musi walczyć wraz z całą klasą robotniczą o utrzymanie demokracji, o socjalizm.

„Dzień młodzieży” nie jest w dniem radości, lecz przeogładem sił przed pracą i walką, jaka nas czeka.

Już od wczesnego ranka ulice Warszawy, szczególnie w robotniczych dzielnicach, zaroiły się od niebieskich koszul. Do lokalów organizacji, ciągnęły szeregi turowców. Obok starszych już towarzyszy, widać było liczne gromady dzieci również przystrojonych w niebieskie koszule i czerwone krawaty.

To nasi najmłodszy bojownicy — „czerwoni harcerze”.

MARSZ DRUŻYNOWY

O godz. 10 rano rozpoczęła się pierwsza impreza „Dnia Młodzieży” — marsz drużynowy. Wzięło w nim udział 19 uczestników z wolskiego koła im. Montwiłła - Mireckiego, z „Czerwonej Strzały” i „Cukunfutu”.

Marsz odbywał się na trasie: cmentarz katolicki na Woli — Dzielna 95. W najkrótszym czasie, bo w 22 min. przybyła grupa TUR-a — Wola.

BIEG ULICZNY

Jednocześnie odbywał się bieg uliczny na trasie 3.000 mtr., poczynając od rogu ul. Okopowej i Dzielnej.

Do biegu stanęło 30 zawodników. Pierwszy przybył do metry tow. Ryszard Koniarek, jeden z najmłodszych turowców w czasie 6.27.2. Drugie i trzecie miejsce zajęli: St. Sidowski (Sarmata) i Ed. Buchman (Czerwone Harcerstwo). Dalsze miejsca zajęli W. Gandys (Sarmata), K. Węglarczyk (Wola), T. Włodarski (Cz. Harc.), L. Kloc (Sarmata), W. Znejkas (Wola), J. Wiśniewski (Skra), M. Wajsbrot (Sława).

Trzem pierwszym zawodnikom przyznano nagrody indywidualne TUR. Wola i R. T. K. S. „Sarmata” otrzymają nagrody zespołowe.

Nagrody rozdane będą w przyszłą niedzielę na konferencji Org. Młodzieży T. U. R.

AKADEMJA

Na godzinę 12 w południe wyznaczona była Akademia w sali teatru „Ate-

neum”. Jednak już na pół godziny przed rozpoczęciem na sali nie było ani jednego wolnego miejsca. W przejściach i na korytarzach tłok. Wiele osób musiało zrezygnować z udziału w Akademii.

„Czerwona Strzała” w nowych, ładnych mundurach, przypominających austriacki „Schutzbund” lub niemieckich „Reichsbannerów” sprawnie pilnuje porządku. U wejścia i na korytarzach prężą się nasi „Schutzbundowcy”, pilnie bacząc, by nikt nie zakłócił powagi i spokoju Akademii.

Sala udekorowana. Z balkonu zwisały czerwone sztandary. Stół przydłajny również otoczony jest sztandarami.

Akademję otworzył przewodniczący Warsz. Organizacji Młodzieży T. U. R., tow. H. Jędrzejewski. Przewodniczył tow. Marjan Synowiecki.

Pierwszy mówca, przewodniczący C. K. W. PPS. — tow. Arciszewski mówi o tem, w jakich warunkach powinna żyć nasza młodzież, a jak jest w rzeczywistości. Dziś miliony robotników są bez pracy, przymierając głodem. Ciężar kryzysu spada na barki klasy robotniczej. Nędzra dół ojców i matek musi i młodzież dzielić.

Nie ma radości i bez troski. Od najmłodszych lat trzeba walczyć. Młodzi i starzy, ramię przy ramieniu muszą cierpieć i walczyć.

Dalej tow. Arciszewski mówi o dyktatorach, którzy pakując do więzień tych, którzy są im groźni, w pierwszym rzędzie więżą młodzież. Za czasów Nowosiłcowa więzienia zapewniały się na rozkaz senatora carskiego, a dziś...

Wiele ofiar położyć musi klasa robotnicza, żeby dojść do swego celu — socjalizmu. Młodzież robotnicza musi przodować, w pracę swą musi włożyć wiele wysiłku nie lękać się prześladowań, nie zważać na kłody rzucane pod nogi, na zdradźców we własnych szeregach — musi iść i wytrwać.

Dużo jest jeszcze do zrobienia. Młodzież akademicka jest we wrogich szeregach, młodzież robotnicza w większości nie jest pod sztandarami socjalizmu. Każdy dzień trzeba poświęcić na zdobywanie nowych zwolenników.

Trzeba wychowywać nowych, lepszych ludzi, którzy umieliby prowadzić do zwycięstwa polską klasę robotniczą — ramię przy ramieniu z klasą robotniczą innych krajów.

Choć warunki są takie, że wielu odbierają wiarę — my tej wiary stracić nie możemy i razem, młodzi i starzy, ponosząc ciężkie ofiary w walce pójdą i zwyciężą.

Niech żyje młodzież robotnicza!

Drugim z kolei mówcą był tow. sen. D. Kłuszyński.

Nie jest rzeczą łatwą mówić do młodzieży. Młodzież — to świat cały, inny, niż my, starzy. Żeby mówić do młodzieży, trzeba znaleźć wspólny język — nauczyć ją rozumieć, że nie wszystko

może się stać, czegoby młodzież dokonać chciała.

Młodzież spieszy się — i to jest jej największą zaletą, to jest urok i piękno młodości. Młodzi nie chcą czekać.

A starsi ludzie nie rozumieją młodych nie mogą dotrzymać im kroku. Są za starzy. Nie mogą zdobyć się na taki wysiłek, jaki może i chce zrobić młodość.

Przed laty śpiewano: „porządek stary już się wali”, gdy zdawało się że nie ma siły, któraby mogła porwać się na istniejący ustroj. Tym, którzy to śpiewali przypadło w udziale stary porządek wykańczać, a nowy rozpoczynać.

Zyjemy na wulkanie, który może lać chwilą wybuchnąć i zalać wszystko wokół potokiem lawy.

„Dzień Młodzieży” to apel: bądźcie gotowi gdyż zbliża się świat stary ku końcowi i niema siły, któraby mogła bieg dziejów zatrzymać.

To wszystko, czego świadkami w Polsce jesteśmy jakże jest małe, marne i jakże smutne, że właśnie w Polsce to się dzieje.

Są winowajcy tego, co Polska przeżywa i wcześniej czy później, staną oni przed sądem ludu.

Świat cały zbroi się. Wszystko co umysł wynalazł skierowane jest ku zniszczeniu ludzi.

Musi znaleźć się organizacja, która wypowie walkę przygotowaniu do wojny.

Nie ma takiej sprawy, dla której warto byłoby wylać choć kroplę krwi ludzkiej. Dlatego mocno i głośno wołamy: precz z mordem!

W Polsce jest jedno słowo, którem uśpia się ludzi. Jest to słowo: ojczyzna.

Mówią, że dla „ojczyzny” wszystko trzeba oddać. A czy ojczyzna to pojęcie oderwane? To jest chłop i robotnik, to 70 procent ludności.

Ojczyzna — to klasa robotnicza, a nie kilku generałów.

Nie damy się usnąć temi frazesami!

Dalej przemawiali tow. tow. Cezary Kraft, L. Winterok i przewodniczący C. K. Organ. Młodz. TUR. Stanisław Galiński.

Wszystkie przemówienia mocne, tchnące duchem walki nagrodzono rzesistami oklaskami.

W części artystycznej brał udział p. p. Henryk Ładosz, który wygłosił wiersz J. Tuwima „Pił-pał” i „Do prostego człowieka” oraz bajkę J. Lemańskiego, Eugeniusz Poreda — wyjątek z „Senatu szaleńców”, Stanisław Żeleński „Rewolucjonistkę” Al. Maliszewskiego.

P. Zbigniew Strumiński odegrał na fortepianie Etiudę rewolucyjną Szuberta i Etiudę „Rewolucjonistka” K. Szymanowskiego.

Odszpiewaniem „Międzynarodówki” zakończono Akademię.

Sytuacja na G. Śląsku jest coraz trudniejsza, gdyż przemysłowcy będą stale atakowali nie tylko o obniżenie zarobków, ale także o usunięcie wszelkich korzystnych reform, jakie dotąd robotnicy w drodze walki osiągnęli. Jeżeli ten gwałtowny napór ze strony przemysłowców ma być powstrzymany, to robotnicy muszą zerwać swą łączność z nieklasowymi związkami i wytworzyć jednolity front klasowych związków zawodowych.

W przemyśle hutniczym dokonuje się dalsza koncentracja i obecnie utworzono dla wszystkich hut, należących do t. zw. „wspólnoty interesów”, naczelną ich dyrekcją. Do tej „wspólnoty interesów” należą wszystkie hu-

ty Katowickiej Spółki Akcyjnej i huty Laury, a więc hut: Bismarka, Falwa, Marta, Hubertus, Królewska, Zgoda, Silesia. W dalszym ciągu ta koncentracja przyniesie nowe mianowania dyrektorów i wice - dyrektorów z olbrzymimi pensjami, wypłacanymi w dolarach, które wyciągać się będzie z ciężkiej pracy robotników, stosując bezgraniczny wyzysk, który pcha robotników do najskrajniejszej nędzy.

Uparci twierdzą, że nie może być inaczej w okresie rządów „radosnej twórczości”

WILHELM TOPINEK.

SAMOLET NAD RZYMEM ROZRZUCAŁ ANTYFASZY- STOWSKIE ULOTKI

Rzym, 4 października. (ATE.). Wczoraj wieczór ukazał się nad Rzymem tajemniczy samolot, który zrzucił na miasto a zwłaszcza w dzielnicach robotniczych mnóstwo ulotek treści antyfaszystowskiej. Jedną z tych proklamacyj zwraca się z apelem do króla Włoch aby uwolnił kraj od jarzma faszystowskiego, jeśli nie chce, aby spotkał go los Alfonsa XIII-go.

Druga ulotka nawołuje ludność do bojkotowania rządu faszystowskiego, do niekupowania dzienników oraz do wstrzymania się od palenia tytoniu, aby zmniejszyć dochody skarbu, które wynoszą z podatku tytoniowego trzy miljardy lirów rocznie.

Trzecia proklamacja nawołuje do biernego oporu przeciwko zarządzeniom faszystów i zapowiada, iż nad losami Włoch czuwa tajemniczy dyrektorjat, który w stosownej chwili obejmie władzę i obali faszystów.

Sytuacja w Anglii

London, 4 października. (ATE.). Koła polityczne wypowiadają poglądy, że należy jaknajprędzej położyć kres obecnej niepewnej sytuacji, która szkodzi prestiżowi Anglii zagranicą. Ogólnie przy puszcza się, że Mac Donald zwoła jutro posiedzenie gabinetu na którym rozstrzygnie się, czy rząd koalicyjny może liczyć na poparcie liberałów. „Sunday Chronicle” donosi, że Mac Donald postawił grupie liberalnej sir Herberta Samuela rodzaj ultimatum, domagając się odpowiedzi do poniedziałku. Wśród liberałów panuje rozłam. Sir John Simon, który popiera rząd, ma zamiar powołać do życia nową organizację liberalną w razie gdyby jego stanowisko nie zostało uznane przez większość frakcji. Krają pogłoski, że Lloyd George złoży kierownictwo partii liberalnej. Dzienniki twierdzą, że kanclerz skarbu Snowden ustąpi natychmiast po rozwianiu zjazdu parlamentu. W razie niedojścia do porozumienia z liberałami zachodzi możliwość przekształcenia gabinetu przed wyborami powszechnymi.

NOWE STRONNICTWO W NIEMCZECH

Berlin, 4 października. (ATE.). Dziś w Berlinie odbyło się pierwsze zebranie organizacyjne nowego stronnictwa, które sformowane zostało przez grupę niezadowolonych z polityki partii socjalistycznej. W zebraniu wzięło udział 88 delegatów. Nowe stronnictwo otrzymało nazwę „Socjalistyczna partja robotnicza”. Na przewodniczących obrano byłych posłów partii socjalistycznych Seidewitza, Rosenfelda i Stroebela. Nowa partja ogłosiła manifest, w którym stwierdza, iż stoi na platformie klasowej, uznaje naukę Marksa jednakże w walce politycznej odrządza się stanowczo zarówno od socjalnych demokratów jak od komunistów.

AGONJA EDISONA

LONDYN, 4 października. (PAT.). Według nadeszłych dziś do Londynu wiadomości, Edison znajduje się w stanie agonii, lada godzina należy się spodziewać jego zgonu. Sędziwy wynalazca liczy 82 lata.

Na wieloletnie ciężkie więzienie

Lida, 4 października. (PAT.). Wydział karny sądu okręgowego rozpatrywał w Lidzie głośną sprawę miejskiego komitetu komunistycznej partji Zach. Białorusi w Lidzie. Sprawa wróciła już po raz drugi na wokandę sądową w Lidzie. Pierwszy raz miała być rozpatrzona w maju b. r., jednakże z powodu awantur urządzonych przez oskarżonych na sali sądowej została odroczone. Po rozprawie zapadł wyrok skazujący głównego oskarżonego Dawida Chodosa, lat 24, z Wilna, na 5 lat ciężkiego więzienia, 2 oskarżonych po 4 lata, 2 po 3 lata, jednego na 2 lata i jednego na 1 rok ciężkiego więzienia. Trzy oskarżone uniewinnione.

Wnioski Z. P. P. S.

zgłoszone w Sejmie Przeciw sądom doraźnym

Pod datą 2-go września 1931 r. zostało wydane rozporządzenie o wprowadzeniu postępowania doraźnego, przy czym w motywacji tegoż rozporządzenia podano kilka faktów przestępstw bandyckich na różnych terenach. Rzeszypolitej. Pod względem formalnym wprowadzenie postępowania wyjątkowego i pozbawienie tem samem obywateli rozpoznawania przestępstw przed właściwymi sądami; nie wytrzymuje krytyki, albowiem kilka wypadków przestępstw bandyckich, z sobą

niepowiązanych, nie może być podstawą zawieszenia na całym terenie Rzeszypolitej postępowania przed zwyczajnymi sądami. Pod względem zaś zasadniczym sądy doraźne, już ze swego charakteru, prowadzą nieuchronnie do pospiesznego i powierzchownego rozpoznawania istoty czynu i we wszystkich prawie wypadkach kończą się wyrokami, oczekującymi karę śmierci, uniemożliwiając naprawienie ew. omyłki sprawiedliwości, wysoce prawdopodobnej przy postępowaniu doraźnym. Historia zaś sądów doraźnych obfituje w

tyłe przykładów pomyłek sądowych, których już powetować nie można, że z punktu widzenia humanitarnego w XX wieku sądy doraźne w państwach europejskich istnieć nie powinny.

Z powyższych względów podpisaliśmy wnoszą:

WYSOKI SEJM UCHWALIC RACZY:
Sejm wzywa Rząd do natychmiastowego uchynienia rozporządzenia Rady Ministrów o wprowadzeniu postępowania doraźnego (Dz. U. P. Nr. 79, poz. 622).

O prawo więzienia politycznego

Zważywszy, że regulamin więzienny jest integralną częścią wymiaru sprawiedliwości, że między innymi, z natury rzeczy reguluje i ogranicza prawa i obowiązki nie tylko skazanych z prawomocnych wyroków obywateli, lecz także wielu podsądnych, pozostających w śledztwie, — że wprowadzony przez ministra sprawiedliwości regulamin zawiera nadto niespotykane dotąd w ustroju więziennictwa polskiego i w re-

gulaminach więziennych zmieszenie dotychczasowych ulg, stosowanych wobec więźniów politycznych, a nadto zrównanie ich z przestępcami kryminalnymi, — że wprowadzenie wśród więźniów politycznych, o czym świadczą coraz częstsze wypadki głodówek, kończących się nawet śmiercią więźniów, — że wreszcie tak ważny zakres wymiaru sprawiedliwości winien być uregulowany na drodze ustawodawczej, — podpisaliśmy wnoszą:

WYSOKI SEJM UCHWALIC RACZY:
Sejm wzywa Rząd

1) do natychmiastowego uchynienia rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 71 — poz. 577) o wprowadzeniu regulaminu więziennego;

2) do wzięcia projektu ustawy, normującej ustrój więziennictwa, regulaminu więzienny oraz prawa więźniów politycznych.

Czy elektryczność w Warszawie znów podrożeje?

Wydział finansowo - podatkowy magistratu znów zabiega w Ministerjum Robotniczym i Min. Skarbu o przywrócenie ważności ustawy uprawniającej do pobierania podatku samorządowego od elektryczności. W wypadku przedłużenia tej ustawy elektryczność w Warszawie podrożeje znów o 10 procent.

Stanisław Samuel GROSGLIK

Doktor medycyny i kandydat nauk przyrodniczych, b. współredaktor „Przeglądu Chirurgicznego”, b. kierownik szpitala powiatowego na Klimowizmie pod Węgrowem zmarł dn. 3 października 1931 roku, przeżywszy lat 71. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w kaplicy św. Karola Boromeusza (na Powązkach) we wtorek dnia 6-go października o godz. 10-ej i pół. poczem pogrzeb na cmentarzu miejscowym, o czym zawiadamiają

Żona, dzieci, wnuki i rodzina.

Alexsander Nikodem Ukrainczyk

zmarł po krótkich cierpieniach dn. 3-go października, przeżywszy lat 46.

Wyprowadzenie zwłok z domu przedpogrzebowego przy ul. Okopowej nastąpi w poniedziałek, dn. 5-go października o godz. 1-ej pp., o czym za wiadomą pozostałym w głębokim żalu

MATKA, ŻONA, CÓRKI, BRACIA I RODZINA

Uprasza się o nieskładanie kondolencji.

STEFAN GRABINSKI.

Pałubizm a rzeczywistość

(Glosy do powieści Karola Irzykowskiego).

Kryterjum wartości utworów literackich jest ich wieczysta aktualność. Dzieła takie po pewnym czasie zdobywają miano „klasycznych” bez względu na epokę, w której powstały. W tem znaczeniu klasycznymi są zarówno utwory Ajschylosa, jak Szekspira, Dostojewskiego, Poego, Ibsena czy J. Conrada. Stąd mówi się nieraz o „klasycach jutra”. Podobnie we wszystkich innych dziedzinach sztuki.

Karola Irzykowskiego „Pałuba” należy do typu powieści, którym dziś już można wrócić, trwałą, niezależną od kierunków i szkół literackich aktualność. Mimo braku popularności tego znakomitego dzieła — a może właśnie z powodu tego braku. Utwory o wysokich walorach artystycznych zwykle nie cieszą się poklaskiem. Niemniej umiemy się na nich poznać wybrani wszelkich czasów i zawsze znajdują się bardziej lub mniej utalentowani ich naśladowcy i uczniowie. „Pałuba” wydana w r. 1904 obecnie świeci nieznany przez oficjalną krytykę a jednak istotny, pierwszy swój renesans. Irzykowski znalazł zdolnego ucznia w St. Ignacym Witkiewiczu, autorze „Pożegnania jesieni”. Ta sama metoda podchodzenia do tematu, obserwowania bohaterów swych powieści, to samo wobec nich ultrakrytyczne stanowisko, ta sama beceremonijność w traktowaniu zagadnień seksualnych. Lecz to mimochodem, bo nie o powieści St. Ig. Witkiewicza tu idzie, lecz o „Pałubę” Irzykowskiego.

„Pałuba” jest powieścią psychologiczną, a tematem jej komedia charakteru. Bohater jej Strumiński po śmierci żony małarki, Angeliki, uprawia w sposób przesadny i nieszczerzy kult zmarłej, do którego usiłuje wciągnąć swą drugą żonę Olę i syna Pawełka. Autor z przedziwną wnikliwością psychologiczną opowiadając perypetje tego „kul-

tu”, zdiera ustawicznie maskę obłudy i zakłamania wewnętrznego, którą przywdziewa wobec siebie i drugich Strumiński. W sposób mistrzowski zapuszcza Irzykowski wzniki analizy w tę duszę skomplikowaną, nawskroś kome-djancka, wyciąga z nieubłaganą ironją na powierzchnię wszystkie jej „punkty wstydlive” i piętnuje nielitościwie wszelką szacherkę myślową i uczuciową, wszelką kontrabandę z „garderoby duszy”.

Typy jak Strumiński, będące wytworem wyrafinowanej kultury, powtarzają się często i powtarzać będą w przyszłości albo z innymi modyfikacjami, zależnymi od „ducha czasu” i epoki. Tu właśnie występuje w całej pełni wieczystość problemu poruszonego przez autora. Typ: Strumiński jest wykwitem epoki modernistycznej i jej hasła. To też Irzykowski kreśląc w swej powieści charakter nieuleczalnego kome-dianta, wyposażył go w pewne cechy i rysy właściwe ludziom z czasów „moderny”. Dlatego „Pałuba” spełnia obok zadania głównego (przedstawienie komedji charakteru) też cele uboczne, związane z chwilą, z epoką swego powstania. Irzykowski zwalczając hasła modernizmu, jego ideologię opartą na dualizmie uczucia i rozumu, jego konstrukcje metafizyczne, nastrojowość, estetykę i wiarę w intuicję poetycką, stworzył powieść przełomową, będącą symbolem przekwitania modernizmu i zapowiedzią powrotnej fali realizmu. Jego „Pałuba” odegrała zatem taką rolę w stosunku do epoki modernistycznej, jaką przed laty odegrała „Nieboska Komedia” Z. Krasieńskiego (a właściwie jej część I i II) w stosunku do romantyzmu. Słusznie bowiem nazwał prof. J. Kleiner „N'eboską” przewyższeniem romantyzmu. To przewyższenie znać w stworzeniu postaci hr. Henryka, też typowego tragicomedianta, tym razem romantycznego.

wego tragicomedianta, tym razem romantycznego.

Irzykowski wyczuwając pewną analogię między stanowiskiem „Nieboskiej” i „Pałuby” do współczesnych im epok, jakby umyślnie zestawia stosunek Strumińskiego do Pawełka ze stosunkiem hr. Henryka do Orcia. Znamienna jest zwłaszcza scena na grobie hrabiny-malki w zestawieniu z „muzeum” Angeliki i jej kultem pogrobowym.

Irzykowski walczy o prawdę, o rzetelność naszego duchowego wnętrza i domaga się od nas szczerości względem siebie samych i drugich. I na tem polega wieczysta aktualność jego powieści, z którą w doskonałej zgodzie pozostaje aktualność doczesna, chwilowa, związana z modernizmem i chwilą jego przekwitania.

Lecz poruszone zagadnienia nie wyczerpują jeszcze przebogatej treści zawartej w tym kapitalnym romansie. „Pałuba” jest bowiem dziełem rzetelnej myśli i... (o dziwo!) natchnienia. Tak — natchnienia, w które Szanowny Autor nie wierzy, czy nie chce wierzyć! I tu przejdziemy do zagadnienia „pałubizmu” będącego właściwym tematem niniejszych rozważań.

O „pałubizmie” i „pierwiastku pałubicznym” mówi Irzykowski nader często w ciągu swej powieści i w przypisach na końcu, ale właściwie nigdzie nie podaje ścisłej jej definicji. Raz tylko nazywa go tajemniczym wysłańcem bogini Rzeczywistości, który lubi ludziom płać figle. Dziwno to zaiste pierwiastek! Z przykładów nań rozrzuconych bogato po utworze wynikałoby, że pałubizm — to jakby rezonans rzeczywistości, uszczęcającej się na ludziach za próby sfalszowania jej. Ten rezonans, ta zemsta czasem jest tylko figlem, psotą — czasem przybrać może kształty i rozmiary potworne, przed którymi stajemy przedziwnie zdumieniem i grozą. Pierwiastek pałubiczny ma rysy karykaturalne starej, złej kobiety (pałuby) i coś z manekina (kobiecego). Działła niesamowicie.

Takie ujęcie pałubizmu zawiera jednak pewną ukrytą celowość i jakby chęć ukarania danego osobnika za szacher-

kę, podczas gdy autor „Pałuby” wyklucza wszelki pierwiastek mistyczny i tłumaczy wszystko przypadkiem lub zwykłą asociacją wyobrażeń. Otóż zdaje mi się, że tu nie wszystko w porządku. W niektórych wypadkach przytoczonych w powieści można się zgodzić z autorem i uważać pierwiastek pałubiczny za prostą konsekwencję rozdźwięku między rzeczywistością a wewnętrznym zakłamaniem tego, który go wywołał. Np. gdy Strumiński układa sobie, że będzie snił o zmarłej żonie i mistycznym, pogrzebowym z nią związku a tymczasem sni o najprozaiczniejszych rzeczach w świecie.

Trudniejszym już do opanowania jest wypadek pałubizmu u Gaszolda. Malarz ten zrazu planował zamach samobójczy z powodu zawiedzionej miłości do Oli ale była to tylko komedia przed samym sobą. W jakiś czas potem popadł w brzydką chorobę, która omal nie doprowadziła go do realizacji pierwotnego, nieszczerzego planu. Tutaj więc pierwiastek pałubiczny wyplatał mu niejako straszny figla, podsuwając usłuszne motywy walki w miejsce błahych i urojonych.

Punktem szczytowym pałubizmu jest w powieści tej potężna, wstrząsająca scena w rozdziale przedostatnim p. t. „Pałuba”. Tutaj Strumiński zabija Ksenię-wariatkę, zwaną Pałubą, która była kochanką jego syna, Pawełka. Motywy zbrodni była choroba Pawełka, wywołana przyłapaniem go in flagranti z Pałubą i majaczenia chorego w gorączce, z których ojciec wyczytał tajemny związek między swym zakłamanym kultem s. p. Angeliki też nazwanej przez Pawełka Pałubą a pomiędzy rzeczywistością Pałubą — Ksenią. Scena zastrzelenia Ksenki działa dlatego tak potężnie, ponieważ jest epilogiem całego spłotu zdarzeń uważanych przez autora za „przygadki”, za „pospolitą asociację wyobrażeń dźwiękowych”, gdy w rzeczywistości jest czemś tajemniczym i mimo zastrzeżeń autora istotnie mistycznym.

Za dużo tu nagromadzonych „przygadków”, za dużo symbolizmów i aluzji życiowych, by można przyjąć do

BEZ KOMENTARZY

Zrzeszone zespoły artystyczne Opery (orkiestra, chór i balet) w dniu 2.X.31 r. postanowiły zwrócić się z uprzejmą prośbą do Redakcji pism warszawskich o łaskawe poinformowanie opinii publicznej o niesłychanie skandalicznym traktowaniu personelu artystycznego Opery przez władzę zwierzchniczą — a mianowicie: stwierdzamy fakt, że zespoły wspomniane w żadnym wypadku nie mogły przyczynić się do zamknięcia Opery, gdyż nie miały żadnego wpływu na gospodarkę teatralną i na bieg najróżnorodniejszych spraw. Odwrotnie, w chwilach ciężkich, zespoły szły na najrozmaitsze ustępstwa, jak obniżki pensji, redukcje do minimum, zrzeczenie się dodatkowych wynagrodzeń, 13-ej pensji, rozszerzanie godzin pracy stosownie do wymagań Dyrekcji — w celu ratowania instytucji od deficytu.

W wyniku okazało się, że pomimo wszystko deficyt stale wzrastał i budżet stale się zmagał i za najwygodniejszą rzecz uznano zamknięcie Opery, by tem samem zamazać ślady po kompromitującej gospodarce, i to w sposób niesłychany, przekraczający obowiązującą prawo w Polsce, mianowicie: według otrzymanych zawiadomień (ściśle określone) z dn. 28.VII.1931 r. podpisanym przez intendenta o kończącym się terminie umowy i ustaleniu nowej, każdy z członków zespołu obowiązany był zjawić się 17 sierpnia r. b. do pracy i do zawarcia nowej umowy, co też każdy uczynił. W dniu 25 sierpnia r. b. ukazuje się okólnik w gmachu teatrów o likwidacji opery i rozwiązaniu ze wszystkimi stosunku służbowego od dnia 1.IX r. b. Wobec powyższego, z dn. 1.IX r. b. cały personel artystyczny opery staje się bez żadnego uprzedzenia, wypowiedzenia, czy porozumienia — bezrobotnym w dodatku bez jakich-

kolwiek środków do życia, gdyż należne pensje za miesiąc sierpień, jako czynnym pracownikom do chwili obecnej nie zostały jeszcze w całości wypłacone a o terminie odszkodowań i emerytur n.c. konkretnego nie wiadomo. W szczęśliwszych warunkach są działy techniczne i administracyjne, otrzymując od 1.IX 1931 r. ponowne 3-miesięczne wypowiedzenia pracy, t. j. od 1.XII roku bież.

Personel zaś artystyczny bezprawnie postawiono w sytuacji skandalicznej, t. zn. bez pracy, pieniędzy, a najważniejsze, bez uprzedniego trzymiesięcznego powiadomienia o tem. Podobne postępowanie w stosunku do pracowników nie istniało nawet w czasach zabobnych monarchistycznych, — a odpowiedzi udzielane delegacji przez Zwierzchnictwo Teatrów w sprawie wypłat należności wyrażają się w ciągłym odwiekaniu.

Zebrań upelnomocniają Zarząd Koła do interwencji w sprawie powyższej u Władz Nadzorczych oraz do opublikowania tego lekceważącego i skandalicznego postępowania w prasie. Oświadczając jednocześnie, że doprowadzeni nieudzielnym postępowaniem, wiążącym się jednocześnie z nagłym pozbawieniem pracy i środków do życia, zatrzymaniem wypłaty należnych emerytur i odszkodowań od dnia 1.IX r. b. niewypłacaniem nawet dotychczas poborów sierpniowych, polecają Zarządowi Koła zorganizowanie doraźnej akcji w porozumieniu z organizacjami pokrewnymi.

W imieniu Zespołów Artystycznych Opery:

ZARZĄD
ork. Józef Kuczewski.
chór Piątkowski.
balet Karol Zieliński.

KOMISARZ RZĄDOWY W JAŚLE

Przyznał wdowie po długoletnim pracowniku miejskim...
5 złotych zapomogi

Jak straszliwie piekąca jest sprawa ubezpieczenia robotników na starość, oraz ubezpieczenia wdów i sierot po robotnikach, dowodzi następujący przykład:

Pracował w Jaśle przez 27 lat niejaki Kostyra, elektromonter w elektrowni miejskiej. Zmarł, pozostawiając wdowę 57-letnią starszkę.

Wdowa sądziła, że miasto Jaśło za wierną 27-letnią służbę męża przynajmniej jakie-takie zaopatrzenie. Wniosła więc podanie do komisarsza miasta — Jaśłem bowiem rządzi, oczywiście, ko-

misarz-

Odpowiedź brzmiała:

Jaśło, dnia 25 czerwca 1931.

Komisarz rządowy m. Jaśła.

L. 3191/31.

Do P. Katarzyny Kostyrowej

w Jaśle.

Uwzględniając krytyczne położenie Pani, Zarząd miasta udziela jej jednorazową zapomogę w kwocie 5 zł., którą to kwotę tu, kasa miejska wypłaci za zgłoszeniem się.

Komisarz rządowy Lgocki.

Autentycznie!

wiadomości wyjaśnienie autora. Strumiński strzelający Ksenię-Pałubę realizuje w rzeczywistości symboliczne uśmiercenie pamięci i kultu Angeliki („Pałuby” Pawełka) dokonane już dawniej w „muzeum” s. p. żony, kiedy to w obecności Oli „zbeczczył” wizerunek zmarłej.

Czy nie zastanawia, że obie kobiety-pałuby były obłąkane? (zaburzenia umysłowe Angeliki wskutek porodu). Czy Angelika po śmierci nie stała się w pożyciu małżeńskim i rodzinnym Strumińskiego czemś w rodzaju śmiesznej intruza, manekina-pałuby dziwoląga?

Wniosek: Irzykowski pisząc swą powieść a zwłaszcza tworząc jej kapitalny, wstrząsający swym tragizmem rozdział przedostatni, poszedł za podszeptem natchnienia i dowiódł, że jest nie tylko głębokim myślicielem ale i artystą. Pierwiastek pałubiczny i jemu wypłatał figla; autor sądził, że stwarza konstrukcję czysto rozumową intelektualną, a tymczasem dał się ponieść temperamentowi pisarskiemu i dał nam dzieło Sztuki.

Bo pałubizm — to dziwność i zagadkowość życia, do których należą i podziemne źródła intuicji i fantazji pisarskiej. Jakby przeczuwając to szczególne dla siebie zdarzenie, Irzykowski stawia w swem „Trio autora” pytanie: „Czyżby dzieło apoteozujące pierwiastek pałubiczny samo nie podlegało jego potędze?... Miałbym pisać swoją własną „Pałubę?... Na pytania te muszę odpowiedzieć twierdząco. Tak — wypadek ten zaszedł istotnie. I dobrze się stało. Bo powieść K. Irzykowskiego nie urońwiży ani unci je z swej myśli przez wodnię i zasadniczej, wyszła z retorty literackiej swego twórcy jako dziecko naprawdę „łaskawej godziny”.

Na zakończenie pozostaje mi tylko wyrazić bardzo przykre zdumienie, że święta ta książka nie doczekała się dotychczas drugiego wydania i że nie postarano się o przełożenie jej na języki obce.

Co grają w Teatrach

TEATR „ATENEUM”. Dziś i codziennie „Senat szaleńców” J. Korczaka z udziałem Stefana Jaracza. Reżyseria Stanisława Perzanowskiej.

TEATR POLSKI wnowił głośną komedię Maughama p. t.: „Oto kobieta”, w reżyserji Marii Przybytko-Potockiej.

W poniedziałek premiera prasowa. **PREMJERA W TEATRZE MAŁYM.** Teatr Mały występuje w przyszłym tygodniu z premierą komedji Marjusa Maszyńskiego p. t. „Katastrofa”.

TEATR NA CHŁODNEJ. Codziennie wesoła komedia amerykańska „Roxy”.

TEATR „NOWOŚCI” daje codziennie operetkę „Błękitny Express”.

KABARET KOMIKÓW „BANDA”. Codziennie rewia inauguracyjna „Ta banda pięknie gra”.

TEATR „MELODRAM” (lokal „Qui Pro Quo”). Codziennie „Królowa Przedmieścia” w nowej inecenizacji Leona Schillera.

TEATR „WESOŁE OKO”. Codziennie rewia inauguracyjna „A może do nas”.

TEATR „MORSKIE OKO”. Ze względu na trudności techniczne, związane z wystawieniem rewii „Hallo, Ameryka!” dyrekcja odkłada premierę na wtorek dnia 6 b. m.

TEATR „NOWY ANANAS”. Codziennie rewia zimowa „Podatkę w naturze”.

TEATR „MIGNON”. Dziś i codziennie rewia p. t. „Oj ta ciotka”.

ZE STOWARZYSZENIA MIŁOŚNIKÓW DAWNEJ MUZYKI.

Inauguracyjny koncert bieżącego sezonu (83 audycja) odbędzie się w Sali Konserwatorium w dniu 5 października r. b. o godzinie 8-jej wiecz. W programie S. S. Szaryński Sonata na 2 skrzypiec (w wielkiej obsadzie); b. c. na organy A. Vivaldi Koncert h. op. 3 Nr. 10 na 4 skrzypiec. G. F. Haendel Concerto Grosso op. 6 Nr. 6. J. S. Bach z Kontaty „Christ lag in Todesbanden” Werset V (bas solo). M. Mielczewski „Deus in Nomine Tuo” Conoerto na bas, 2 skrzypiec (w wielkiej obsadzie) fagot, wiołonczelę i b. c. na organy.

KONCERT. W poniedziałek, 5 b. m. o g. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu Instyt. Głuchoniemych i Ociemniałych (Plac 3 Krzyży) koncert — dochód z którego przeznaczony jest na orkiestrę Instytutu. Bilety do nabycia przy wejściu.

Dziś w Radio

11.40 — 11.55 Przegląd Prasy. 11.58 — 12.05 Sygnał czasu. Hejnał z wieży Mariackiej. 12.05 — 12.10 Odczytanie programu na dzień bieżący. 12.10 — 12.15 Komunikat P. I. M. 12.15 — 13.15 Płyty gramofonowe. 13.15 — 14.45 Przerwa. 14.45 — 15.05 Płyty gramofonowe. 15.05 — 15.15 Komunikat gospodarczy. 15.15 — 15.25 Przegląd komunikacyjny. 15.25 — 15.45 Odczyt z cyklu dla nauczycieli. 15.45 — 15.50 Komunikat dla żeglugi i rybaków. 15.50 — 16.15 Płyty gramofonowe. 16.15 — 16.20 Przerwa. 16.20 — 16.40 Lekcja języka francuskiego. 16.40 — 17.10 Płyty gramofonowe. 17.10 — 17.35 „O promieniach nadfioletowych” — wygł. inż. Z. Kacprowski. 17.35 — 18.50 Muzyka lekka z kawiarni „Gastronomia”. 18.50 — 19.15 Rozmaitości. 19.15 — 19.25 „Skrzynka pocztowa rolnicza”. 19.25 — 19.30 Odczytanie programu na dzień następny. 19.30 — 19.45 Płyty gramofonowe. 19.45 — 20.00 Prasowy Dziennik Radiowy. 20.00 — 20.15 Pogadanka muzyczna prof. Piotra Ryty. 20.15 — 22.30 Opera „Cyganeria” Puccini’ego. 22.30 — 22.40 Kom. P. I. M. 22.40 — 22.45 Wiadomości sportowe. 22.45 — 24.00 Muzyka taneczna.

LECZNICA „PRAGA” FLORJAŃSKA 12

Czynna od 9 r. do 9 w. w niedzielę 10 — 2 Weneryczne, wewnętrzne, kobiece i wszelkie inne specjalności. Światłolecznictwo i analizy lekarskie **PORADY 3 złote.** Przy lecznicy szybka pomoc lekarska całą dobę. Telefon 10—10—03

Ukarany za nadużycia

Sąd Grodzki w Poznaniu, w dniu 26 września r. b. zasądził za sprzeniewierzenie pieniędzy związkowych byłego instruktora Hieronima Kocho z poznańskiego Oddziału Zw. Zaw. Rob. Rolnych na 4 miesiące więzienia i poniesienie 200 zł. kosztów.

W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że za sprzeniewierzenie pieniędzy związkowych Kocho został ukarany 2 miesiącami więzienia, za popełnione oszustwa na szkodę członków Związku (przez to, że pobierał od nich pieniądze, a znaczków im nie wlepiał, względnie pobierał większe kwoty, niż wynosiła cena znaczka) — na 1 miesiąc więzienia i za to, że wyłudził od członka związku. Napierały 100 zł., pod pozorem wystarania się dla niego o parcelę — również na 1 miesiąc więzienia.

KONFERENCJA OŚWIATOWA T. U. R.

We wtorek dnia 29 września w sali konferencyjnej gmachu ZSK. z inicjatywy Zarządu Głównego TUR. została zwołana konferencja oświatowa na którą otrzymano zaproszenie szereg pracowników na niwie kulturalno - oświatowej związanych swą ideologią z działalnością TUR.

Zebrało się kilkadziesiąt osób. Przewodniczył zebraniu tow. J. Krzesławski. Wygłoszono dwa referaty: tow. senator S. Kociński mówił o współpracownictwie z TUR. w różnych formach jego działalności, tow. Próchnik — o studjum wychowawczo - oświatowym, którego

otwarcie zapowiedziane jest w czasie najbliższym.

Po ożywionej dyskusji, w której brał udział zebrani, uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

„Zebrani na konferencji oświatowej w dniu 29 września uchwalają przystąpienie do współpracy z TUR. w różnych jej dziedzinach i wzywają Zarząd Główny do zwołowania stałych konferencji oświatowej dla zapewnienia ciągłości i systematyczności pracy, w miarę jej rozwoju w poszczególnych sekcjach”.

PROCES 4 GIMNAZYSTÓW W PIOTRKOWIE

JEDEN Z NICH SKAZANY NA ROK WIĘZIENIA

Na wokandzie Sądu Okręgowego w Częstochowie znalazła się sprawa 4-ech uczniów gimnazjów państwowych oskarżonych o to że będąc członkami i komunistycznej partji polskiej, zorganizowali, wraz z innymi uczniami miejscowych gimnazjów państwowych, koła związku młodzieży komunistycznej, kolportowali bibułę komunistyczną i agitowali na rzecz związku.

Sąd przesłuchał szereg świadków, w tem nauczycieli gimnazjów i kilku b. uczniów. Sąd uznał winnym jednego z oskarżonych, ucznia 8 kl. I gimnazjum państwowego, **Możesza Pereca**, i po zastosowaniu okoliczności łagodzących, ze względu na jego młodociany wiek, skazał go na 1 rok więzienia, pozostałych uniewinniono.

ABSOLWENT SZKOŁY PRZEMYSŁOWEJ FAŁSZERZEM MONET

W Tarnopolu aresztowany został przez funkcjonariuszów wydziału śledczego absolwent szkoły przemysłowej, Teofil Zytyński z Gajów, podejrzany o fałszowanie monet jednoczłonkowych. Przy aresztowaniu znaleziono foremkę mosiężną do wybijania monet, 3 fałszywe monety jednoczłonkowe i foremkę aluminiową do odlewania monet. Zytyński przyznał się do zarzucanego mu czynu.

W tym samym celu użył także foremkę mosiężną do wybijania monet, 3 fałszywe monety jednoczłonkowe i foremkę aluminiową do odlewania monet. Zytyński przyznał się do zarzucanego mu czynu.

KRONIKA STOLECZNA

NOCNE TRAMWAJE.

Dyrekcja tramwajów miejskich zarządziła w związku z zmianą skrzyżowań na Placu Zbawiciela, aby poruszając od nocy z 5 na 6 b. m. do 12 b. m. włącznie wszystkie wozy linii nocnych 10 i 20 omijały plac Zbawiciela i były kierowane od placu Unii Lubelskiej przez Bagatelę, Alejami Ujazdowskimi. Z powrotem wagony przechodzić będą tą samą drogą. Zaznaczyć należy, że zmiana rozjazdów na placu Zbawiciela wymaga dłuższego czasu, wobec skomplikowanych związków linii w tem miejscu.

KONSUMCJA MIĘSA.

Według sprawozdania rzeźni miejskiej w ciągu ostatniego tygodnia zabito bydła rągatego 1.088 sztuk, cieląt zabito 590 trzody chlewnej 3.290, pozbawem przywieziono z prowincji 2.469 ćwierci wołowiny, 9.360 ćw. cielęciny, 5.101 ćw. baraniny i 11.316 ćw. wieprzowiny.

TARGOWISKO POD WIADUKTEM.

Jak wiadomo, sprawa targowiska dla Powiśla była tematem dyskusji na całym szeregu posiedzeń komisji miejskich, względnie towarzystwa przyjaciół Powiśla. Wskazywano na brak targowiska dla tej szybko rozbudowującej się dzielnicy, posiadającej w chwili obecnej jedynie targowisko na Mar-

ienstadcie. Otóż w kołach radzieckich powstał projekt wystąpienia do magistratu o utworzenie targowiska pod wiaduktem Poniałowskiego. W ten sposób handlujący byłby uchronieni na wypadek deszczu i śniegu, pozbawem można byłoby odpowiednio wyzyskać teren miejski, znajdujący się pomiędzy filarami. Ma się rozumieć że urządzenie tego targowiska wymagałoby wyasfaltowania terenu i usunięcia rupieci, znajdujących się pod tym wiaduktem.

SPEKULACJA WĘGLEM.

Wzmógł się ruch w handlu detalicznym węglem daje się zauważyć od dwóch tygodni, przyczem niektórzy handlujący, prawdopodobnie w celach spekulacyjnych, rozpowszechniają pogłoski o rzekomym braku węgla w składnicach miejskiego wydziału opałowego. Pogłoski te są niesłuszne, albowiem kierownictwo wydziału otrzymuje codziennie całe wagony węgla, zaopatrując w ten sposób szpitale, instytucje samorządowe, rządowe i prywatne, jak również osoby prywatne które węgiel przez wydział obstalowały. Ciekawem jest, że pomimo obciążenia czasów wszyscy starają się przygotować jak największe zapasy opału, licząc się z możliwością ostrej zimy.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE

26-letni Mieczysław Koll, murarz — (Czerniakowska 185), który onegdaj, w stanie nietrzeźwym pobił się z żoną, wczoraj po wyjściu z aresztu 9 komis., w mieszkaniu własnym targnął się na życie, zadając sobie 5 ran ciętych klat-

ki piersiowej. — 24-letnia Marta Płoztrowna, bez zajęcia (Gostyńska 27), zażyła wernalu w większej ilości. Desperatem pomocy udzieliło Pogotowie pozostawiając na leczeniu w domu.

KATASTROFA SAMOCHODOWA

2 OSOBY RANNE

Wczoraj w nocy około godz. 2 ul. Bieleńska, w stronę pl. Teatralnego jechał z nadmierną szybkością samochód-taksówka Nr. 296, marki „Citroen”, własność firmy „Austro-Daimler”. Wprost domu nr. 5 samochód zrzucił na mokrą jezdnię, wpadł na chodnik i uderzył o słup do przewodników tramwajowych nastąpiła zaś — o drzwi frontowe w ma gazynie fabrycznym cukierków i czekolady p. f.: „Plutos”, gdzie zerwał zamek i wyłamał część rany. Wskutek uderze-

nia o słup zostały strzaskane lewe drzewiczki i stopień oraz wybite wszystkie szyby. Na odgłos silnego huk policjanci i dozorczy nocni, którzy zajęli się rannymi: kierowcą, Szczepanem Fajfelem, który został zraniony odłamkami szyb w ręce oraz pasażerem 40-letnim Janem Kuścikiem, krawcem, który doznał wstrząsu, oraz został zraniony w lewy policzek. Rannych opatrzyło Pogotowie. Uszkodzony samochód zaciągnięto na podwórze 12 komis.

FATALNA POMYŁKA

48-letnia Fajga Lipowa żona handlarza (Pawia 35) przez pomyłkę zamiast wódki napiła się kieliszek amoniaku z sokiem wiśniowym. Ofiarę pomyłki prze-

wieziono na stację Pogotowia, gdzie lekarz przepłukał żołądek, usuwając groźną niebezpieczeństwo.

POSTRACH MICHAŁOWA W OPAŁACH

Na Pradze — w Michałowie znany jest z częstych awantur i napadów 28-letni Tomasz Karaszkiwicz (Grodzieska 33), znany policji awanturnik, a wśród mieszkańców Michałowa nazwany „Postrachem”. Wczoraj na rogu ul. Radzymskiej i Kawęczyńskiej na pi-

janego Karaszkiwicza napadło kilku nieznanymi mężczyzn, zadając mu tępymi narzędziami rany tłuczone głowy i ręk. Po dokonaniu krwawej zemsty, sprawcy zbiegli, rannego zaś — opatrzył lekarz Pogotowia.

JÓZEF SNARSKI

Dnia 14 września r. b. zmarł we wsi Horczaki, pod Sokółką, Ziemi Grodzieńskiej, członek Stow. b. Więźniów Politycznych — Józef Snarski, maszynista (pseud. Czarny Józiek). Sprogowany przez Kasprzaka w końcu 80-ych lat wstąpił do wznowionego przez Abramowskiego III-go „Proletariatu” i został aresztowany przy pierwszym poważniejszym nacisku żandarmerji w r. 1890. Z powodu braku dowodów winy już miał być uwolniony za kaucją, gdy znalazł się zdradca, mularz Franciszek Kuźbicz, który go „zasypał”. (Mularz ów zmarł wkrótce po wypuszczeniu go na wolność, zdobywając hańbą, na suchoty).

W Cytadeli Snarski trzymał się wobec żandarmerji ostro i nawet spoliczkował zawiadowcę Wąziackiego, a wobec prokuratora Turau’a nazwał go złodziejem. Żandarmi pragnęli wykorzystać jego podniecony nastrój i dali mu za towarzysza i współlokatora celi — prowokatora, ale Snarski — odgadłszy go, pobił tak fatalnie, że ledwie go żandarmi zdolali z rąk jego wyrwać. Za to wszystko postanowili oni się zemścić i po 2 latach i 5 miesiącach Cytadeli oddali go do szpitala Jana Bożego.

Tam omal że naprawdę nie zwarjował. Po 2 i pół latach takiej „kuracji” (w 1895 roku) wykupiła go nareszcie rodzina.

Udał się więc do Londynu i przystąpiwszy do Związku Zagranicznego Socjalistów Polskich — pracował tam lat siedem. Po nieudanej próbie powrotu do kraju — wyemigrował do Stanów Zjednoczonych Am. Półn., gdzie przebywał aż do końca wojny światowej, biorąc żywy udział w życiu społecznym Polaków amerykańskich. Powrócił do swojej rodzinnej Sokółki już z chorobą serca — owoc ciężkich przeżyć i walki. Cześć Jego pamięci!

POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ

Jutro odbędzie się posiedzenie komisji finansowo - budżetowej rady miejskiej, na którym kontynuowana ma być dyskusja w sprawie statutu emerytalnego. Plenarne posiedzenie rady miejskiej odbędzie się we czwartek dnia 8 b. m., przyczem na posiedzeniu tem rozpatrywane będą wnioski, które nie przeszły na ostatnich posiedzeniach. Wnioski magistratu w sprawie oszczędności budżetowych, jak również w sprawach pożyczkowych, dotychczas nie wpyły.

„PŁOMIENIE”

Już wyszedł z druku 1 numer pisma Młodzieży Socjalistycznej

„PŁOMIENIE”

na treść którego składają się: Miedzynarodówka Młodzieży Socjalistycznej do Młodzieży Robotniczej świata; „Płomienie” — Komitet Redakcyjny, Cezary Kraft — O prawo do nauki; Ludwik Winterok — Krawcy ostatni?; Ewa Kalinowska — W obliczu nowego roku akademickiego; Jadwiga Szymanowska — Zamiatanie i chleba...; Antoni Słonimski — Palenie zboża; Zoszczenko — Dyscyplina; St. Ar. — Dlaczego upadł rząd robotniczy w Anglii, oraz szereg ciekawych informacji, wiadomości i ilustracji.

Cena egz. 30 gr. Do nabycia na Kołach Warsz. Org. Młodz. TUR, u członków ZNSM oraz w Księgarni Robotniczej, ul. Warecka 9.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, ul. Długa 19, I p.

NASZA RUBRYKA

Poszukiwanie pracy

ELEKTROMONTER poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty składać do administracji „Robotnika”, pod „Elektromonter”.

DOROSŁYCH dokształca studentka. Przygotowuje do szkół. Tanio. Nowolipie 50 — 31 a.

SAMODZIELNY RUTYNOWANY buchalter - biuralista poszukuje stałego, względnie dorywczego zajęcia. Łaskawe oferty do Administracji pod „M. S.”.

SŁUŻĄCA ze świadectwami dobrymi poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty do Administracji „Robotnika” pod „Służąca”.

POSADY GONCA albo jakiegokolwiek innej poszukuje 16-letni młodzieniec. Wiadomość Nowosielecka 1 w Robotniczym Tow. Przyjaciół Dzieci.

SZYJĘ po domach tanio: bluzki bielizne, szlafroki, reperuję. Wiadomość: Żelazna 41 m. 9.

Zaofiarowanie pracy

DO DZIECI na spaceru przyjmie paniąkę inteligentną. Wiadomość: Przemysłowa 36—18.

COLOSSEUM POZATEK 6 FILHARMONIA

Przez skwar, ogień, wodę, Burzę, grozę, krew Do miłości rozkwitającej Wśród walk, prowadzi

„DROGA OLBRZYMÓW”

Realizacja RAOUL WALSH
W wykonaniu: JEANNE HALBLING
EL BRENDEL'A
oraz tysiacy statystów i szczerpów indjan.
Wersja francuska.
NAD PROGRAM: Najnowsze aktualności dźwiękowe Foca.

Dźwiękowy-Kinoteatr MIEJSKI

Początek godz. 6.30. Niedziele i święta 5 pp.

SARI MARITZA

WILLIAM FRESHMAN

w przemiłym dźwiękowcu p. t.

ŚPIEWACZKA Z ZAULKA

(pierwszy raz w Warszawie)
wł. Britishfilm. Nadprogram

„majestic” nowy-świat 43
pocz. o godz. 6

ARCYWESOŁY PRZEBOJ PARYSKI

w roli **GEORGES MILTON**

Najpopularniejszy piosenkarz Paryża,
Ceny biletów dla młodz. na 111 seans znizone

KINO REWJA ZNICZ Śniadeckich 5

Dziś inauguracyjny program
OTWARCIA SEZONU ZIMOWEGO

najcudowniejsza rewja p. t.

„RAJSKI PTAK”

pod kier. króla humoru S. WOLIŃSKIEGO
NA EKRANIE: JACK HOLT w filmie:

„LOTNIK”
Pocz. o godz. 5 pp., w niedzielę 2 pp.

„ATLANTIC” Chmielna 35.

P. 4, 6, 8, 10.10

Pierwszy polski dźwiękowiec sezonu

10-ciu z PAWIAKA

W rol. gł. A. Brodzisz, B. Samborski, K. Lubieńska, Z. Batorycka, J. Węgrzyn, K. Justjan
Uwaga: Bilety ulgowe i bezpłatne bezwzględnie nieważne.

Co wyświetlają kina?

ADRIA PALACE: „Dawid Golder”.
ATLANTIC: „Dziesięciu z Pawiaka”,
APOLLO: „X 27” z Marleną Dietrich.

COLOSSEUM: „Droga olbrzymów”.
W malej sali: „Rekordzistka”.
CASINO: „Maż swojej żony”.
CAPITOL: „Madame Satan”.
CZARY: „Człowiek zwierzę”.

CRISTAL: „Harry Peel i Charlie Chaplin”.

FORUM: „Niebezpieczny romans”.
FILHARMONJA: „Droga olbrzymów”,
HELJOS: „Milczący wróg”.

HEL: „Książę student” i rewja.
HOLLYWOOD: „Zdobycza serc”.
KOMETA: „Wygnańcy” (Rok 1905).

LUX: „Człowiek zwierzę”.
LOTOS: „Świat bez granic”.
MEWA: „Porucznik Armand”.

MAJESTIC: „Król bulwarów”.
MIEJSKI: „Śpiewaczka z zaulka”.
PAN: „Zdradzieckie światła”.

PALACE: „Na strunach miłości”.
POPULARNY (Radna 14): „Gwiaździsta Eskadra”.

ROXY: „Czar Tangar”.
RIVERA: „Wiatr od morza”.
SOKÓŁ: „Pod dachami Paryża”.

SPLENDID: „Wojna i Miłość”.
STYLOWY: „Romans” z Gretą Garbo.
SWIATOWID: „Wesoły porucznik”.

TRIANON: „Na fali życia”.
TON: „Sewilla miasto miłości”.
TECZA: „Nie grzesz kobieto”.

TOMBOLA: „Kawiaronka”.
URANJA: „Postrach puszczy”.
UCIECHA: „Afryka mówi”.

WISLA: „Miłość lotnika” i wielka rewja.
ZNICZ: „Lotnik”.

STAN POGODY

DZIŚ NAOGÓL POGODNIE.

Po chłodnej i mglistej nocy rankiem dość pogodnie przy temperaturze około 9 st. W ciągu dnia pogoda słoneczna o umiarkowanym zachmurzeniu i temp. do 15 st. Słabe wiatry zachodnie.

SZTAFETA ROBOTNICZA

ZE SPORTU ROBOTNICZEGO

TURNIEJ PIŁKARSKI LWOWSKIEGO R. S. K. O.

W niedzielę ubiegłą rozpoczęły się w Lwowie zawody piłkarskie o mistrzostwo Lwowskiego R. S. K. O. Udział w mistrzostwach biorą cztery drużyny robotnicze: Grafika, Metal, RKS, i ZZK. Pierwsze wyniki były następujące:

METAL — Z. Z. K. 6:3. Lekka przewaga Metalu nad dobrze grającą drużyną Kojarzy.

GRAFIKA — R. K. S. 3:1. Zasłużone zwycięstwo Grafiki, dla której bramki strzelił: Paldw, Łomaga i Smolak po jednej.

MAKABI — REPREZENTACJA KLUBÓW ROBOTN. ŁÓDZI

Rewanżowy mecz lekkoatletyczny pomiędzy Makabi a reprezentacją klubów robotniczych Łodzi zakończył się wynikiem 107:101 dla Makabi. Wyniki były następujące: 100 metrów — Laufer (M) — 11,8 sek. 400 metrów — Laufer — 59,6 sek. 1500 m. — Staniński (Repr.) — 4 min. 48,6 sek. 5000 m. — Baum (M) — 18 min. 35,6 sek. Skok w dal — Rothe (Repr.) — 572 cm. Skok wysoki — Kombka (R) — 155 cm. Skok o tyczce — Twardowicz (M) — 270 cm Rzut oszczepem — Kluczyński (R) — 39,39. Kula — Dreczyński (R) — 10 m. Sztafeta 4 x 400 — Makabi.

W konkurencjach kobiecych z lepszych wyników godzi się wymienić następujące: Rzut kulą — Steinówna (Mak.) — 7,30 mtr Bieg 60 i 200 mtr. — Domagalska (Repr.) — 8,6 sek i 32,5 sek.

POLSKA DRUŻYNA ROBOTNICZA W CZECHOSŁOWACJI

W ub. niedzielę bawił Rob. Klub Sport. Czechowice w Czechosłowacji, gdzie rozegrał w Trzyńcu dwa mecze z reprezentacją „Sily”.

Pierwszego dnia wynik brzmiał 4:4 (1:0), a drugiego dnia 1:1 (1:1).

PRZYGODA EGZEKUTORA NA MECZU PIŁKARSKIM

W Wiedniu, jak wiadomo, zawodowe kluby piłkarskie płać podatek dochodowy i znaczne procenty od biletów wstępu na boiska. Jeden z klubów ligowych, mianowicie Slovan, zalegał przez dłuższy czas z opłaceniem podatku dochodowego. Kiedy wszystkie środki urzędu skarbowego zawiodły, postanowiono wysłać na mecz egzekutora podatkowego, który miał zasekwestrować kasę.

Pierwszą przygodę miał egzekutor przy wejściu na boisko, mianowicie bileterzy zażądali, aby egzekutor wykupił bilet wstępu na boisko, twierdząc, że nie wolno im nikogo wpuszczać bez biletu, zgodnie zresztą z okólnikami władz podatkowych. Policjant nie mógł na to nic poradzić i egzekutor po długim namyśle, nie widząc innego wyjścia, bilet wstępu zapłacił. W międzyczasie jednak kasjer zdążył zabrać kasę i czmychnąć wraz z pieniędzmi.

Urząd skarbowy skierował sprawę do sądu.

ROZKOSZE ŻEGLARSTWA

Na Bałtyku jachty żaglowe prowadzone pewną dłońią żeglarza, prują fale morza.

Imprezy sportowe zagrożone nowymi podatkami

Przed kilku tygodniami ukazał się w krakowskim „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym” alarmujący artykuł w sprawie projektu obłożenia widowisk sportowych specjalnymi podatkami na rzecz popierania turystyki. Wymieniony dziennik wykazał wówczas zupełnie słusznie, że o ile szerokie zamiary pracy w zakresie turystyki zasługują na powszechne uznanie, o tyle jednak, wyszukanie źródeł finansowych w podatkach od imprez sportowych, nie ma najmniejszego uzasadnienia.

Na szczęście, nie było powodu do dalszych obaw, gdyż projekt ustawy o popieraniu turystyki niedawno uznany został za nieaktualny, a temsamem upadł także projekt funduszu turystycznego i opłaty od imprez sportowych.

Zaledwie skończyło się z jednym zakusami, już na widowni są nowe. Oto w najbliższym czasie ma być wprowadzona ustawa, na mocy której pobierać się będzie podatek od imprez sportowych na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża. Opłaty te będą wyższe, niż zamierzano przedtem. W szczególności więc pobierać się ma po 5 groszy od biletów do 50 gr. a po dziesięć od 1 zł. i wyżej.

Uchylamy oczywiście czoła przed ta-

ką instytucją, jaką jest Polski Czerwony Krzyż. Nie możemy jednak oprzeć się wrażeniu, że podobnie jak przedtem przy projekcie funduszu turystycznego, tak i teraz, projektodawca poszedł po linii najmniejszego oporu i wyszukał źródła dochodu właśnie tam, gdzie ich szukać nie należało. Odkąd bowiem istnieje polski sport zorganizowany, walczy on ustawicznie właśnie o nic innego, jak właśnie o uwolnienie od opłat i danin, które obecnie w tak poważny sposób hamują jego rozwój. Jeżeli już ha. acze podatkowe muszą być pobierane, to przedewszystkiem winno się je obracać na potrzeby wychowania fizycznego. Ze potrzeby te są wielkie i ważne, nikt chyba nie zaprzeczy — choć dalecy jesteśmy od zestawienia ich z potrzebami reprezentowanymi przez Polski Czerwony Krzyż.

Sądymy, że zaszło tutaj jakieś fatalne nieporozumienie, o daleko w przyszłość sięgających konsekwencjach. Dziwnem się wydaje, jak mógł Państwo-urząd Wychowania Fizycznego dopuścić do tego, że działacze Polskiego Czerwonego Krzyża, w poszukiwaniu źródeł dochodu, posunęli się bez przeszkód do okupacji „kas sportowych”.

Wiemy dobrze, że Polski Czerwony

Krzyż jest instytucją o bardzo ważnym posłannictwie — i instytucja ta od wielu już lat zabiega u Rządu o zdobycie trwałych dochodów. Zabiega bezskutecznie. O ile jednak słusznym by było, aby instytucja ta otrzymała trwałe pod-sawy dla swej działalności, o tyle niesłusznym jest poszukiwanie dochodów na ten cel na polu wychowania fizycznego.

Argumentów na poparcie naszych twierdzeń nie zabraknie. Ale zasadniczo sprawy wychowania fizycznego wykluczają jakiegokolwiek opłaty ze strony sportu. Jeśli opłaty te będą nie do uniknięcia, to niechże to będą opłaty na rzecz powszechnego wychowania fizycznego, którego potrzeby są ogromne i nie mniej ważne od wielu innych, najbardziej nawet palących.

**

Przy sposobności warto zaznaczyć, że w ostatnich dniach pojawił się nowy podatek od imprez sportowych, narazie dobrowolny, na rzecz bezrobotnych. Wprowadził go ŁKS w Łodzi. Nasze sery „miarodajne” bowiem zamiast zająć się, czynnie losem bezrobotnych, wolać ich skazywać na filantropijną żebranię.

Niedziela na boiskach całej Polski

MECZE LIGOWE

LEGJA ZWYCIĘŻA LECHJĘ 1:0.

Rozegrany we Lwowie mecz ligowy pomiędzy warszawską Legją a miejscową Lechią zakończył się spodziewanym zwycięstwem drużyny stołecznej 1:0 (1:0).

Jedyną decydującą o zwycięstwie wojskowych bramkę strzelił Ciszewski w 11-ej minucie.

GARBARNIA BIJE CRACOWIĘ 4:2.

W Krakowie Garbarnia wygrała z Cracovią 4:2 (3:0).

Gra prowadzona w żywym tempie stała na bardzo wysokim poziomie. Na ogół Cracovia była równorzędnym przeciwnikiem, ale bezkonkurencyjny obecnie w Polsce atak Garbarni sprawił że mecz zakończył się zwycięstwem tej ostatniej.

CZARNI PRZEGRYWAJĄ Z ŁKS 2:1.

Zgodnie z przewidywaniami ŁKS pokonał w Łodzi lwowskich Czarnych 2:1 (1:0).

Gra była bardzo ciekawa z lekką jedynie przewagą miejscowych, których atak umiał lepiej wyszukać korzystne sytuacje podbramkowe.

WISŁA ODNOSI ZWYCIĘSTWO NAD WARTĄ 2:1.

Zawody o mistrzostwo Ligi rozegrane w Poznaniu pomiędzy wymienionymi drużynami, przyniosły niespodziankę w postaci zwycięstwa Wisły 2:1 (0:0).

Gra stała na bardzo wysokim poziomie, zwłaszcza ze strony drużyny krakowskiej. W Warszawie natomiast zawódł atak.

GARBARNIA PROWADZI W DALSZYM CIĄGU W TABELI LIGOWEJ.

1) Garbarnia 24 pkt., 2) Wisła 24 pkt., 3) Legja 23 pkt., 4) Pogoń 22 pkt., 5) Warta 21 pkt., 6) ŁKS. 20 pkt., 7) Ruch 18 pkt., 8) Polonia 16 pkt., 9) Cracovia 16 pkt., 10) Czarni 12 pkt., 11) Warszawianka 10 pkt., 12) Lechia 10 pkt.

WALKI O WEJŚCIE DO LIGI ŁTSG MISTRZEM PIERWSZEJ GRUPY.

W zawodach o wejście do Ligi ŁTSG uzyskał z poznańską Legją wynik remisowy 2:2 (1:1).

Wynik ten zadecydował o zdobyciu mistrzostwa pierwszej grupy przez Ł. T. S. G.

REWANŻ PIERWSZEGO PULKU LEGJONÓW.

W meczu rewanżowym o wejście do ligi pomiędzy mistrzem Wilna I pułkiem Legjonów a 82 p. p. zdecydowane zwycięstwo odnieśli wilnianie w stosunku 5:1 (0:1).

WALKOWERY DLA GRYFU I NAPRZODU.

Gryf uzyskał walkover ze Skrą 5:0, podobnie, jak Naprzód z Podgórzem 5:0

NOWY REKORD POLSKI KUSOCIŃSKIEGO

W sobotę na boisku Skry, podczas przerwy meczu Makabi (Czerniowce)—Makabi (Warszawa) odbyła się próba pobicia przez Kusocińskiego rekordu polskiego na 3000 mtr. Próba zakończyła się powodzeniem, mimo deszczu i ziego stanu bieżni. Kusociński osiągnął czas 8:33,4 sek., który to wynik jest lepszym od rekordu polskiego Petkiewicza o 1,6 sek.

W niedzielę Kusociński usiłował pobić rekord Polski na 1500 mtr., należący do Petkiewicza. Próba nie udała się, gdyż Kusociński uzyskał czas 4:04.

SZYDŁOWSKI BIJE REKORD POLSKI W OSZCZEPIE.

Wczoraj podczas zawodów na odznakę Szydłowski ustanowił rekord polski w rzucie oszczepem oburącz, wynikiem 96,27.

PIĘCIOBÓJ KOBIECY O MISTRZ. POLSKI

W Białymstoku rozegrany został pięciobój kobiecy o mistrzostwo Polski: 1) Hulanicza (Grażyńska) 3401 pkt., 2) Woynarowska (AZS) 2916 p., 3) Lubecka (Grażyńska) 2909 pkt.

CHÓD O MISTRZOSTWO POLSKI

W niedzielę odbył się w Wilnie chód o mistrzostwo Polski na dystansie 50 km. Startowało tylko 6 zawodników w tem 3 z Warszawy i 3 z Wilna. Zwyciężył Powieża (Strzelec Warszawa), w czasie 5:28:05,4, 2) Karozmarczyk (Polonia Warszawa) — 5:34:00,4, 3) Grodzki (AKS Warszawa) — 5:34:47,2.

GÓRNY ŚLĄSK BIJE ŁÓDŹ 10:6

Wczoraj odbył się w Łodzi międzyokręgowy mecz bokserski między Śląskiem a Łodzią. Zwyciężyła drużyna Śląska 10:6.

NA STARCIE

Nasze zdjęcie przedstawia zwycięzcę największego w Europie wyścigu motocyklowego który się odbył pod Berlinem. Jest nim Ryllus (Anglia).

POLONIA MISTRZEM POLSKI W HAZENIE

W sobotę i niedzielę odbyły się na boisku Polonii finałowe mecze o mistrzostwo Polski w Hazenie.

I-szy mecz Warta (Poznań) — HKS (Łódź) zakończył się po równorzędnej walce zwycięstwem drużyny łódzkiej 4:1 (2:1).

W drugim dniu zawodów odbył się tylko jeden mecz finałowy pomiędzy Polonią a HKS (Łódź). Po bardzo ostrej grze zwycięstwo odniosła Polonia 3:2. Dzięki temu zwycięstwu mistrzostwo Polski w Hazenie zdobyła Polonia. Warto zaznaczyć że Polonia jest pierwszą drużyną w Polsce, która zorganizowała sekcję Hazeny przyczem założycielką niejako tej sekcji, oraz tą która wprowadziła tę dziedzinę sportu do Polski, jest Szmidłówna.

ŚLĄSK POLSKI ZWYCIĘŻA ŚLĄSK NIEMIECKI

W Bytomiu na Śląsku Opolskim rozegrany został międzyokręgowy mecz bokserski pomiędzy Śląskiem Polskim a Śląskiem Niemieckim zakończony zdecydowanym zwycięstwem drużyny polskiej 12:4.

O MISTRZOSTWO WARSZAWSKIEJ KLASY A

W niedzielę odbyły się w Warszawie dwa mecze o mistrzostwo klasy A okręgu Warszawskiego. Pierwszy mecz pomiędzy rezerwą Polonii, a AZS zakończył się ciężko wywalczonym zwycięstwem Polonii 3:2 (1:0). Bramki zdobyli Olasek (2) i Odrowąż.

Drugie spotkanie pomiędzy Świtą a rezerwą Warszawianki przyniosło zwycięstwo Warszawiance 1:0 (1:0).

W meczu towarzyskim, rozegranym na boisku Polonii, kombinowana drużyna gospodarzy, zasilona czterema graczami ligowymi, odniosła zwycięstwo nad Gwiazdą 2:0 (1:0).

MAKABI (CZERNIOWCE) W WARSZAWIE

W sobotę i niedzielę bawiła w Warszawie drużyna rumuńska Makabi — (Czerniowce). Drużyna rumuńska okazała się niezbyt groźną, stojąc na poziomie naszych czołowych A klasowych zespołów. Lepszy jej atak sprawił jednak, że mecz z warszawską Makabi zakończył się jej zwycięstwem 1:0 (0:0).

Drugi mecz Makabi (Czerniowce) z ligową Warszawianką przyniósł zwycięstwo Warszawiance 4:1 (2:0).

NURMI ZWYCIĘŻA W GDAŃSKU

W Gdańsku startował wczoraj Nurmi w biegu na 5.000 mtr. Jak było do przewidzenia Nurmi przybył pierwszy, osiągając czas 15 min. 11,6 sek., 2) o 25 mtr. w tyle niemiecki biegacz Syring.

Pierwszy występ Polski na Zachodzie Europy

Dnia 11. października r. b. odbędzie się w Brukseli międzynarodowy mecz piłkarski Polska — Belgia. Będzie to pierwszy występ Polaków w Belgii, dlatego zarówno nasze władze piłkarskie, jak i związek belgijski przywiązują do wyniku tego spotkania bardzo wielką wagę.

Belgijski Związek Piłkarski przygotowuje się do tych zapasów bardzo starannie. Od kilku miesięcy czynny jest specjalny obóz treningowy dla zespołu reprezentacyjnego, który ma za zadanie podniesienie formy poszczególnych graczy. Skład reprezentacji Belgii nie jest jeszcze definitywnie ustalony.

Kapitan Związkowy Polskiego Związku Piłki Nożnej ustalił już skład polskiej reprezentacji. Przedstawia się ona następująco: Bramka: Fontowicz (Warta); obrona: Galecki (ŁKS), Bulanow (Polonia); pomoc: Kotlarczyk II (Wisła), Wilczkiewicz (Garbarnia), Mysiak (Cracovia); atak: Szczepaniak (Polonia), Kosok (Pogoń), Nawrot (Legja), Pazurek (Garbarnia) i Wypijewski (L.).

Równocześnie z meczem piłkarskim rozegrany zostanie mecz lekkoatletyczny Polska — Belgia.

Komisja Trzech Polskiego Związku Lekkoatletycznego ustaliła następujący skład reprezentacji Polski. 100 mtr. — Trojanowski II, Biniakowski 400 m. — Biniakowski, Weiss, 800 m. — Maszewski i Petkiewicz (ewent. Kostrzewski lub Lesicki), 1500 m. — Kusociński, Sidorowicz, 5 km. — Kusociński, Hartlik, oszczep — Mikrut Fr., Mikrut Wł., sztafeta 400 — 300 — 200 — 100 m. — Biniakowski, Weiss Trojanowski II.

Najazutrz po meczu Polska — Belgia (12 października) odbędzie się w Leodjum mecz piłkarski Kraków — Leodjum. Krakowska reprezentacja wystąpi w składzie: Koźmin, Zachemsl, Konkiewicz, Kotlarczyk II, Wilczkiewicz, Mysiak Riesner, Maurer, Smoczek, Pazurek i Bator.

Mecz Polska — Belgia, jak już podkreśliśmy, będzie pierwszym naszym występem na Zachodzie Europy. Na tem polega jego ogromne znaczenie. Ewentualna wygrana wzmocni zresztą nasz prestiż, nadszarpnięty nieco wskutek poniesionych porażek i Czechosłowacji i Rumunji.

SENSACJE ZAGRANICZNE

LADOMEQUE POBIŁ REKORD ŚWIATOWY NURMIEGO.

Na wielkich zawodach lekkoatletycznych w Paryżu słynny francuski rekordzista Ladomeque pobit rekord światowy Nurmiego na dystansie 1 mili angielskiej osiągając czas 4:09,2 sek.

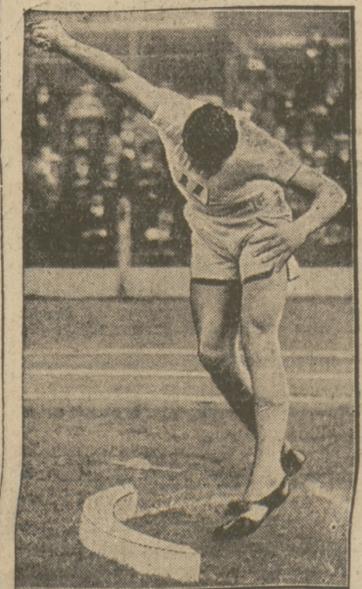
REKORD NURMIEGO WYNIOSŁ 4:10,4 SEK.

O PUHAR EUROPY ŚRODKOWEJ.

Rozegrany w Budapeszcie mecz piłkarski o puchar Europy Środkowej zakończył się zwycięstwem Węgier 4:0

Międzypaństwowy mecz zawodowców Węgry — Austria przyniósł wynik nierozstrzygnięty 2:2 (1:0).

Nowy rekord światowy w rzucie kulą

Na zawodach lekkoatletycznych w Kimberley (Połudn. Afryka), znany lekkoatleta Harry Hart, pobit rekord światowy w rzucie kulą, należący do Niemca Hirschfelda osiągając 16,245 m.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5,40, bez odnośnienia zł. 4,70, na prowincji miesięcznie zł. 5,40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: za pierwszą wysokość 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.